

Anàlisi de l'estabilitat financera de les administracions públiques. 2010-2018

20 de maig de 2019

Resum executiu

- En comparació amb l'any 2017, els resultats de l'exercici 2018 van suposar una reducció de 0,56 punts del dèficit de l'administració central i la seguretat social (desgranats en 0,54 punts de disminució del dèficit de l'administració central i 0,02 punts d'augment del dèficit de la seguretat social), una reducció de 0,13 punts del dèficit de les comunitats autònomes i una disminució de 0,09 punts del superàvit de les corporacions locals.
- En el període 2010-2018, el repartiment de la reducció del dèficit de les administracions públiques en termes SEC de 6,98 punts percentuals del PIB s'ha distribuït entre els diferents subsectors de l'administració pública en les següents proporcions: les comunitats autònomes han concentrat el 43,5% de la reducció del dèficit total, l'administració central i seguretat social en concentren el 40% i les corporacions locals el 16,4%.
- En el mateix període, la Generalitat de Catalunya ha disminuït el dèficit SEC en 4,03 punts del PIB i el conjunt de les comunitats autònomes ho ha fet en 2,94. Sobre l'ajust global realitzat per les comunitats, el de la Generalitat ha suposat el 25,7%, més de cinc punts per sobre del seu pes respecte al PIB (19%). En termes per càpita, l'ajust de la Generalitat ha estat de 1.062 euros, un 57,2% superior a la mitjana.
- Atenent al dèficit estructural primari -un cop descomptats l'impacte del cicle, els interessos i les mesures puntuals- cal destacar que l'ajust de la Generalitat de Catalunya ha estat del 2,83 punts del PIB, amb una mitjana anual de 0,35 punts.
- Mirant cada comunitat, és destacable que tretze han complert l'objectiu de dèficit per al 2018 i quatre l'han incomplert, i que només cinc no han reduït el dèficit respecte a l'any anterior.
- Quant a la regla de despesa, l'Administració central és l'únic dels subsectors de l'administració que ha incomplert l'objectiu de mantenir la variació de la despesa no superior al 2,4% l'any 2018. Entre les comunitats autònomes, n'hi ha només quatre que han incomplert aquest objectiu.

En aquesta nota es presenta, en primer lloc, un apartat d'anàlisi de l'estabilitat financera de les administracions públiques per subsectors. En aquest apartat es repassa el resultat financer dels diversos nivells de govern l'any 2018 en comparació a l'any anterior i al 2010. També es posa atenció a l'evolució de la despesa pública i a la del dèficit ajustat al cicle en el període 2010-2018. Finalment, es fa referència al grau de compliment de la regla de despesa per subsectors de l'administració en els últims anys.

El segon apartat versa sobre l'estabilitat financera de les diverses comunitats autònomes. Així, es comenten els resultats financers de les comunitats, tant en l'exercici 2018 com en el període 2010-2018. A continuació, s'avalua el grau de compliment dels objectius de la regla de despesa de cada comunitat autònoma des del 2013, primer any d'aplicació d'aquest instrument de disciplina pressupostària.

En el tercer i últim apartat, l'atenció es centra en la Generalitat de Catalunya, per a la qual es presenta el dèficit SEC, l'ajustat al cicle, l'estructural i l'estructural primari de l'exercici 2018 i la seva evolució des de l'any 2010.

1. Anàlisi per als diferents nivells de govern de les administracions públiques

1.1. Resultat financer de les administracions públiques l'any 2018

L'any 2018 el conjunt d'administracions públiques han presentat un dèficit SEC de 29.889 milions d'euros, equivalent al 2,47% del PIB, 0,27 punts per sobre de l'objectiu fixat pel Consell de Ministres i l'ECOFIN (2,2%). D'acord amb la metodologia, aquest dèficit no inclou l'import net d'operacions resultants de suports a les entitats financeres, que sumen 78 milions.

Per nivell d'administració, la desviació ha estat de 0,97 punts de PIB de dèficit excessiu respecte de l'objectiu en el cas de administració central i la seguretat social; 0,65 punts en el cas de l'estat i els organismes autònoms i 0,31 punts en el cas de la seguretat social. Les comunitats autònomes han complert globalment el seu objectiu amb un marge de 0,17 punts. En el cas de les corporacions locals, el comportament ha estat notablement positiu, ja que han presentat un superàvit del 0,52% del PIB. Tanmateix, aquest superàvit sumat amb la desviació positiva de les comunitats no serveix per compensar les desviacions negatives de manera que s'incompleix l'objectiu d'estabilitat per al conjunt d'administracions públiques.

En relació a l'any 2017, s'observa una millora del resultat de l'administració central, amb una disminució del dèficit de 0,56 punts percentuals del PIB explicat bàsicament per la reducció del dèficit de l'estat de 0,54 punts. L'evolució del dèficit de l'estat l'explica fonamentalment l'augment dels recursos no financers, que és superior a l'increment que també es produeix de les despeses no financeres. Pel que fa als ingressos, creixen les recaptacions de les

grans figures impositives, entre les quals destaquen els increments de l'IRPF (12,1%) i l'IVA (5,9%). En relació a les despeses, han crescut les transferències a altres administracions públiques (2,6%) i despeses de personal (3,2%) i ho han fet també més en termes relatius les despeses de capital.

La seguretat social, d'altra banda, ha millorat el seu resultat amb una reducció del seu dèficit de 0,02 punts. Aquest fet bàsicament l'explica l'increment dels recursos no financers del 4,5% (és clau el fort augment de les cotitzacions socials del 5,4% en el conjunt del subsector) que supera lleugerament l'increment de les despeses del 4,2%. En el sistema de seguretat social, l'augment dels ingressos per cotitzacions socials han excedit l'augment de la despesa en 367 milions d'euros. Els ingressos augmenten per la recuperació del nombre d'afiliats fins a xifres equivalents a les prèvies a la crisi. L'augment de les despeses s'ha produït per la major despesa en pensions contributives pel major nombre de pensionistes i per l'augment de la pensió mitjana a incorporar-se nous pensionistes amb pensions més elevades.

El resultat del conjunt de comunitats autònomes presenta una millora de 0,13 punts del PIB. En el 2018, els ingressos no financers de les comunitats han crescut un 5,2%, amb un gran pes de les transferències de l'estat en concepte de sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú, que han augmentat 3.813 milions d'euros. En total, els recursos no financers del subsector autonòmic han crescut prop de 8.805 milions d'euros, mentre que les despeses no financeres han tingut un augment de 7.384 milions d'euros.

D'altra banda, els ens locals presenten superàvit per setè any consecutiu, gràcies a l'augment de la recaptació dels impostos municipals, tot i que en l'últim any han crescut més les despeses que els ingressos.

Quadre 1

Capacitat (+) / Necessitat (-) de finançament per subsectors

% PIB

	2017	2018	Ajust 2018-2017	Objectiu 2018	Desviació
Total administracions públiques	-3,08	-2,47	0,60	-2,20	-0,27
Administració Central i Seguretat Social	-3,33	-2,77	0,56	-1,80	-0,97
Administració central	-1,89	-1,35	0,54	-0,70	-0,65
Administració de la Seguretat Social	-1,44	-1,41	0,02	-1,10	-0,31
Comunitats autònomes	-0,36	-0,23	0,13	-0,40	0,17
Corporacions locals	0,61	0,52	-0,09	0,00	0,52

Font: IGAE, Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i elaboració pròpia

1.2. Resultat financer de les administracions públiques en el període 2010-2018

Les dades del dèficit SEC del conjunt d'administracions públiques per a l'any 2018 situen l'ajust realitzat en el període 2010-2018 en 6,98 punts percentuals del PIB. Per nivells d'administració s'observa que les comunitats autònomes concentren el 43,5% d'aquest ajust. L'administració central i seguretat social en concentren el 40%, però cal distingir entre el 60,3% que suposa l'ajust de l'estat i els organismes autònoms i el -20,3% que suposa l'augment del dèficit de la seguretat social en aquest període. Pel que fa a la Generalitat de Catalunya, la consolidació realitzada representa el 12,1% del total de l'ajust del conjunt de les administracions públiques.

Pel que fa a l'ajust de l'administració central cal tenir en compte que una part important ha estat possible per l'increment de la pressió fiscal resultant dels augments de tipus en l'IVA i els impostos especials. Cal ressaltar que aquestes mesures, que han estat un instrument clau en el procés consolidació fiscal, no han repercutit en els ingressos de les comunitats autònomes, tot i tractar-se d'impostos compartits entre l'estat i les comunitats.

Quadre 2

Capacitat (+) / Necessitat (-) de finançament per subsectors

Ajust 2010-2018

	2010	2018	Diferència		Distribució ajust 2010-2018
			p.p. PIB	M€	
Total les administracions públiques	-9,45	-2,47	6,98	72.272	100,00
Administració Central i Seguretat Social	-5,76	-2,76	3,00	28.927	40,03
Administració central	-5,54	-1,35	4,19	43.582	60,30
Administració de la Seguretat Social	-0,23	-1,41	-1,19	-14.655	-20,28
Comunitats autònomes	-3,17	-0,23	2,94	31.461	43,53
Corporacions locals	-0,52	0,52	1,04	11.884	16,44
Catalunya	-4,48	-0,44	4,03	8.766	
% s/total					12,13

Font: IGAE, Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i elaboració pròpia

1.3. Evolució de la despesa pública de les administracions en el període 2010-2018

L'esforç de consolidació de les comunitats autònomes durant els anys esmentats s'evidencia en l'evolució de la despesa pública. Concretament, les dades del quadre 3 (despeses no financeres consolidades) mostren com el pes de les comunitats ha passat del 35,1% del total, en l'exercici 2010, al 32,4% l'any 2018. L'evolució ha estat del mateix signe en el cas

de les corporacions locals que passen del 13,3% a l'11,5%, mentre que la participació de l'administració central creix des del 21% al 22,7% (no es consideren els ajuts a institucions financeres). Pel que fa a la despesa de la seguretat social, l'increment observat (del 30,6% al 33,5% de la participació en la despesa pública) s'explica per l'augment progressiu del col·lectiu pensionista i el lleuger increment a l'alça de la pensió mitjana de jubilació a causa de la incorporació de nous pensionistes.

Paral·lelament, les dades posen de relleu que durant aquest període la despesa de l'administració central i la seguretat social s'ha incrementat en un 10,5% (9,8% i 10,9%, respectivament), mentre que el conjunt de les comunitats l'han reduït en un 6,6% (entre elles la Generalitat de Catalunya, un 13,4 %) i les corporacions locals en un 13,1%.

Quadre 3

Evolució del pes de la despesa pública

Repartiment de la despesa en nivells %. Variació % i M€.

	2010 (a)	2018 (b)	Variació (b-a)	Variació despesa 2010-2018	
				M€	%
Total administracions públiques	100,0	100,0	--	6.547	1,32
Administració Central i Seguretat Social	51,6	56,3	4,65	26.697	10,46
Administració central (1)	21,0	22,7	1,74	10.114	9,76
Administració de la Seguretat Social (2)	30,6	33,5	2,91	16.583	10,94
Comunitats autònomes	35,1	32,4	-2,76	-11.551	-6,65
Generalitat de Catalunya	6,7	5,7	-0,96	-4.401	-13,37
Corporacions locals	13,3	11,5	-1,78	-8.599	-13,08

Font: IGAE (26_03_2018).

(1) Descomptant les ajudes a institucions financeres.

(2) Inclou la prestació per atur.

1.4. Dèficit de les administracions ajustat al cicle en el període 2010-2018

Per a la valoració de l'ajust, cal descomptar el component cíclic que recull l'efecte del cicle econòmic en els comptes públics i que, per tant, d'acord amb la seva definició no és susceptible de ser afectat per l'actuació dels gestors públics. Així doncs, no considerem el dèficit cíclic, que en el període 2010-2018 ha passat del 2,54% al 0,32% del PIB, de forma que l'any 2018 va representar el 13,1% del dèficit observat i ens centrem en el dèficit ajustat al cicle, que ha passat del 6,91% al 2,80% del PIB. L'esforç mitjà anual ha sigut de 0,51 punts percentuals de PIB (utilitzem el dèficit ajustat del cicle com a aproximació de la

mesura més adequada, el dèficit estructural¹), 0,29 punts per sota dels 0,8 punts de mitjana anual exigits per la Llei orgànica 2/2012 fins l'any 2020 i en línia amb el valor de referència del reglament 1177/2011 del Consell d'Europa sobre el procediment de dèficit excessiu, que és el 0,5% del PIB de mitjana anual. En l'any 2018 el dèficit ajustat al cicle ha augmentat 0,52 punts del PIB respecte al 2017, reducció que si ens fixem en com s'ha repartit subsectors veiem que s'ha concentrat en un 36,5% en les comunitats autònomes.

Quadre 4

Ajust 2010-2018

% PIB

	Conjunt administracions públiques			
	2010	2018	Esforç 2010-2018	Esforç mitjà anual
Dèficit SEC	-9,45	-2,47	6,98	0,87
Cíclic *	-2,54	0,32	2,86	0,36
Ajustat al cicle*	-6,91	-2,80	4,12	0,51
	Administració central i SS			
	2010	2018	Esforç 2010-2018	Esforç mitjà anual
Dèficit SEC	-5,08	-2,76	2,32	0,29
Cíclic *	-1,65	0,21	1,86	0,23
Ajustat al cicle*	-3,44	-2,97	0,46	0,06
	Comunitats autònomes			
	2010	2018	Esforç 2010-2018	Esforç mitjà anual
Dèficit SEC	-3,72	-0,23	3,49	0,44
Cíclic *	-0,75	0,10	0,85	0,11
Ajustat al cicle*	-2,97	-0,33	2,64	0,33

Font: IGAE, Ministeri d'economia, indústria i competitivitat, Ministeri d'hisenda i funció pública i elaboració pròpia.

(*) Els càlculs s'han realitzat amb les dades publicades de l'output gap, calculat segons la metodologia de la Comissió Europea, del darrer Programa d'estabilitat del regne d'Espanya. Les dades de sensibilitat pressupostària al cicle no s'han actualitzat respecte de l'Informe de la situació de l'economia espanyola que va publicar el Ministeri d'Economia el juliol de 2018, ja que la nova semielasticitat que apareix al programa d'estabilitat (0,60 en comptes de 0,54) no s'ha fet públic com es reparteix entre subsectors de l'Administració.

¹ Per manca de disponibilitat de dades de les operacions de cada nivell d'administració –concretament de les operacions one-off de les comunitats autònomes que no són Catalunya- no es pot calcular amb exactitud el dèficit estructural.

1.5. Compliment de la regla de despesa de les administracions en el període 2013-2018

La regla de despesa és un instrument de disciplina pressupostària que cerca garantir la sostenibilitat dels comptes públics de manera que, a mitjà termini, el creixement de la despesa de les administracions públiques estigui limitat per la capacitat de finançar-lo amb ingressos estables i sostinguts al llarg del temps. L'aplicació concreta de la regla impedeix que la despesa pública creixi anualment per sobre de la taxa de referència del PIB a mitjà termini de l'economia espanyola, superant-la únicament en el cas que es compensi amb augmentos d'ingressos de caràcter permanent.

L'actual regla de despesa apareix amb l'aprovació de la llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera i s'aplica per primer cop en l'exercici 2013. L'article 12 de la llei especifica que la variació de la despesa computable tant de l'administració central com de les comunitats autònomes i de les corporacions locals no podrà superar la taxa de referència de creixement a mitjà termini de l'economia espanyola. La despesa computada està composta per la despesa no financera excloent-ne els interessos del deute, la despesa no discrecional en prestacions de desocupació, la part de la despesa finançada amb fons finalistes procedents de la UE o altres administracions públiques i les transferències a les comunitats autònomes i les corporacions locals vinculades als sistemes de finançament.

En l'exercici 2018, tal com indica el quadre 5, és l'Administració central l'únic subsector que no compleix l'objectiu fixat per la regla de despesa de controlar el creixement de la despesa no més enllà del 2,4%, xifra corresponent a la taxa de referència calculada per part del Ministeri d'economia i empresa d'acord amb la metodologia de la Comissió europea. Les comunitats autònomes presenten un augment global del 2% de la despesa computada. El conjunt de corporacions locals ha presentat un augment de l'1,5% de la despesa computada, per tant compleix també amb escriu la regla de despesa en aquest exercici.

El conjunt de totes les administracions públiques l'evolució de la despesa pública ha incomplert la regla de despesa per segon cop durant el període, junt amb l'any 2015, amb un increment global del 4,7% i un objectiu del 2,4%.

Quadre 5

Compliment regla de despesa per subsectors

Variació de la despesa d'un exercici a l'altre

	% var.	% var.	% var.	% var.	% var.	% var.
	2013/2012	2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017
Administració central	-8,1	1,9	6,4	0,3	-3,6	10,2
Comunitats autònomes	-5,3	0,1	5,2	0,4	3,1	2,0
Corporacions locals	-3,0	0,2	2,3	-1,2	1,1	1,5
Total	-5,8	0,8	5,1	0,1	0,5	4,7
Taxa de referència (objectiu)	1,7	1,5	1,3	1,8	2,1	2,4

* Corregida per les variacions permanents dels ingressos produïdes per mesures normatives

** Taxa de referència de creixement del PIB de l'economia espanyola a mitjà termini

2. Anàlisi per a les diverses comunitats autònomes

2.1. Resultat financer de les comunitats autònomes l'any 2018

En el quadre 6 es presenta el resultat de l'any 2018 per comunitats autònomes i la seva comparació amb el 2017. En termes absoluts, el resultat per al conjunt de comunitats ha estat d'un dèficit de 2.810 milions d'euros (un 0,23% del PIB), 1.421 milions d'euros menys que l'any 2017.

Quadre 6

Capacitat (+) / Necessitat (-) de finançament de les comunitats autònomes

	2017 (% PIB)	2018 (% PIB)	Diferencial (% PIB)	Objectiu 2018	Desviació de l'objectiu
Andalusia	-0,41	-0,41	0,00	-0,40	0,01
Aragó	-0,91	-0,32	0,59	-0,40	-0,08
Astúries	-0,34	0,05	0,39	-0,40	-0,45
Balears	0,34	-0,39	-0,73	-0,40	-0,01
Canàries	0,63	2,06	1,42	-0,40	-2,46
Cantàbria	-0,42	-0,05	0,37	-0,40	-0,35
Castella i Lleó	-0,70	-0,23	0,35	-0,40	-0,04
Castella-La Manxa	-0,99	-0,36	0,76	-0,40	-0,17
Catalunya	-0,56	-0,44	0,11	-0,40	0,04
Extremadura	-0,91	0,00	0,91	-0,40	-0,40
Galícia	-0,22	0,17	0,39	-0,40	-0,57
Madrid	-0,47	-0,16	0,31	-0,40	-0,24
Múrcia	-1,49	-1,30	0,19	-0,40	0,90
La Rioja	1,17	-0,27	-1,45	-0,40	-0,13
C. Valenciana	-0,35	-1,30	-0,95	-0,40	0,90
Navarra	-0,82	0,54	1,36	-0,40	-0,94
País Basc	1,50	0,68	-0,82	-0,40	-1,08
Total	-0,36	-0,23	0,13	-0,40	-0,17

Font: IGAE, INE, Ministeri d'hisenda i funció pública i elaboració pròpia

Quinze comunitats (Andalusia, Aragó, Astúries, Balears, Canàries, Cantàbria, Castella i Lleó, Castella-La Manxa, Catalunya, Extremadura, Galícia, Madrid, La Rioja, Navarra i el País Basc) han complert l'objectiu, amb un dèficit SEC igual (en termes d'arrodoniment) o inferior al 0,4% del PIB. La desviació respecte als objectius inicials és de 0,90 punts del PIB en el cas de la Comunitat Valenciana i en el de la Regió de Múrcia, que són les dues comunitats que incompleixen l'objectiu de dèficit. D'entre les que compleixen l'objectiu n'hi ha cinc que presenten superàvit: Astúries, Canàries, Galícia, Navarra i el País Basc.

Respecte al 2017, totes les comunitats excepte Balears, La Rioja, la Comunitat Valenciana i el País Basc han vist com es reduïa el seu dèficit. La Rioja és la que presenta un augment del dèficit més gran en aquest any (1,45 punts del PIB) i Canàries la que té una reducció més forta (1,42 punts del PIB), seguida de Navarra (1,36 punts del PIB).

2.2. Resultat financer de les comunitats autònomes en el període 2010-2018

En el quadre 7 es presenta la distribució per CA de la reducció del dèficit de 2,94 punts de PIB realitzat en el període 2010-2018. En euros, l'ajust del conjunt de comunitats autònomes ha estat de 31.461 M€, que equivalen a 676 € per habitant. En el cas de la Generalitat de Catalunya l'ajust ha estat de 8.075 M€ (4,03% del PIB), que representa un ajust per habitant de 1.062 €, un 57,2% superior a la mitjana. Sobre el total de CA, l'ajust realitzat per la Generalitat de Catalunya representa el 25,7%.

Quadre 7

Capacitat (+) / Necessitat (-) de finançament de les comunitats autònomes

	2010 (% PIB)	2018 (% PIB)	Diferencial (% PIB)	Variació (%)	Ajust (M€)	Distribució de l'ajust (%)	Ajust (€/hab)
Andalusia	-3,15	-0,41	2,74	-86,98	3.939	12,52	470
Aragó	-2,90	-0,32	2,58	-89,02	878	2,79	671
Astúries	-2,69	0,05	2,75	-102,03	629	2,00	612
Balears	-4,39	-0,39	4,00	-91,11	1.026	3,26	909
Canàries	-2,40	2,06	4,46	-185,54	1.938	6,16	911
Cantàbria	-3,90	-0,05	3,85	-98,69	493	1,57	850
Castella i Lleó	-6,29	-0,23	6,06	-96,36	2.320	7,37	963
Castella-La Manxa	-2,58	-0,36	2,22	-86,16	1.298	4,13	640
Catalunya	-4,48	-0,44	4,03	-90,13	8.075	25,67	1.062
Extremadura	-2,45	0,00	2,45	-100,00	441	1,40	411
Galícia	-2,31	0,17	2,48	-107,18	1.421	4,52	526
Madrid	-1,01	-0,16	0,85	-83,81	1.624	5,16	247
Múrcia	-4,88	-1,30	3,58	-73,35	944	3,00	638
La Rioja	-3,79	-0,27	3,52	-92,75	804	2,56	2.547
C. Valenciana	-3,83	-1,30	2,53	-66,03	284	0,90	57
Navarra	-4,59	0,54	5,13	-111,87	3.240	10,30	5.003
País Basc	-2,44	0,68	3,12	-128,11	2.107	6,70	958
Total	-3,17	-0,23	2,94	-92,66	31.461	100	676

Font: IGAE, INE, Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i elaboració pròpia

2.3. Compliment de la regla de despesa de les comunitats en el període 2013-2018

El resultat individual de cada comunitat en relació al compliment de la regla de despesa mostra que les comunitats d'Aragó, Astúries, Canàries, Cantàbria, Castella i Lleó, Castella-La Manxa, Catalunya, Extremadura, Galícia, Madrid, La Rioja, Navarra i el País Basc han complert l'objectiu l'any 2018 i que l'han incomplert Andalusia, Balears, Múrcia i la Comunitat

Valenciana. En els últims anys el nombre de comunitats incomplidores de la regla de despesa ha sigut de catorze l'any 2015, cinc l'any 2016, tretze l'any 2017 i quatre l'any 2018.

Quadre 8

Compliment regla de despesa per comunitats autònomes

Variació de la despesa d'un exercici a l'altre

	% var. 2013/2012	% var. 2014/2013	% var. 2015/2014	% var. 2016/2015	% var. 2017/2016	% var. 2018/2017
Andalusia	-6,8	-2,5	1,8	6,2	3,1	4,4
Aragó	0,4	-5,0	5,7	-1,7	3,2	0,7
Astúries	-1,5	-0,9	5,7	-2,6	3,0	0,4
Balears	-5,2	6,3	11,3	-5,3	0,5	10,0
Canàries	-2,5	2,2	0,9	4,6	1,2	1,4
Cantàbria	-1,5	-1,2	6,7	0,1	0,3	0,9
Castella i Lleó	-3,9	-4,0	5,3	0,3	5,1	-1,9
Castella-La Manxa	-3,1	-6,1	7,7	-1,5	3,0	1,7
Catalunya	-6,7	2,5	10,3	-5,8	3,3	1,6
Extremadura	-4,9	4,3	6,7	0,2	-0,3	-3,3
Galícia	-1,3	-2,7	1,1	5,9	2,3	0,4
Madrid	-6,6	2,8	4,6	-0,2	4,7	0,6
Múrcia	-1,6	-5,6	6,4	3,3	3,6	3,2
La Rioja	-1,0	-1,9	4,3	1,4	2,6	1,9
C. Valenciana	-7,3	2,4	6,6	0,6	2,9	6,3
Navarra	-4,3	-0,4	2,7	-0,6	3,2	2,0
País Basc	-5,8	3,2	0,3	2,8	2,8	0,1
Total CA	-5,3	0,1	5,2	0,4	3,1	2,0
Taxa de referència	1,7	1,5	1,3	1,8	2,1	2,4

* Corregida per les variacions permanents dels ingressos produïdes per mesures normatives

** Taxa de referència de creixement del PIB de l'economia espanyola a mitjà termini

3. Anàlisi per a la Generalitat de Catalunya

Les dades de l'any 2018 de la Generalitat confirmen una reducció de dèficit SEC respecte a l'any 2017 de 0,12 punts de PIB. Aquesta disminució és el producte de l'increment dels ingressos no financers del 3,5%, entre els quals predominen (produeixen un 54,1% de l'increment) els recursos del model de finançament subjectes a liquidació, que han crescut

un 2,4% i els dels impostos de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats i els de successions i donacions, que han crescut un 4,4% i un 11,3%, respectivament. Tant l'evolució d'uns com dels altres són un reflex de l'evolució favorable del cicle econòmic. El creixement dels ingressos ha compensat l'augment de les despeses meritades d'un 2,8%, el qual s'explica per l'increment retributiu, l'augment de plantilla docent i sanitària i altres increments de despesa en l'àmbit sanitari.

Durant el període 2010-2017, el dèficit SEC ha passat dels 9.100 milions d'euros del 2010 al 1.025 milions d'euros del 2018, fet que equival a una reducció de 4,03 punts de PIB. En valors absoluts, la reducció del dèficit d'aquest període és de 8.075 milions i prové d'un increment dels ingressos de 3.548 milions (un 44% del total), d'una reducció de les despeses de 1.353 milions (un 17% del total) i d'una disminució dels ajustos SEC de 3.174 milions (un 39% del total).

Quadre 9

Resultat pressupostari. Ajustos. Dèficit SEC. 2010-2018.

M€

	ingressos no financers	despeses no financeres meritades	resultat pressupostari amb despesa meritada	ajustos SEC (*)	dèficit en termes SEC
2010	21.308	27.403	-6.095	-3.005	-9.100
2011	19.624	26.590	-6.966	-1.253	-8.219
2012	20.099	24.376	-4.277	-160	-4.437
2013	19.829	23.914	-4.085	-60	-4.145
2014	20.086	23.896	-3.810	-1.423	-5.233
2015	20.231	23.957	-3.726	-2.106	-5.832
2016	22.383	24.427	-2.044	70	-1.974
2017	24.020	25.331	-1.311	67	-1.244
2018	24.856	26.050	-1.194	169	-1.025

*No inclou l'ajust de meritament de despeses

La disponibilitat de les dades permet analitzar, a més de l'evolució del dèficit ajustat al cicle, la del dèficit estructural i la del dèficit estructural primari. El dèficit estructural s'obté sotraient l'impacte de les mesures i operacions one-off, ja que tenen un caràcter puntual (no permanent) i, per tant, poden induir a sobreestimar o subestimar l'ajust estructural realitzat. Quant al dèficit estructural primari, es calcula descomptant-ne el pagament en concepte d'interessos, essent la variable que permet copsar amb més exactitud l'esforç realitzat. Com es pot veure al quadre 10, en el 2018 es un lleu dèficit estructural primari de 0,12 punts.

Quadre 10

Ajust de la Generalitat de Catalunya. 2010-2018

% PIB

	2017	2018	Ajust 2017-2018
Dèficit SEC	-0,56	-0,44	0,12
Cíclic	-0,24	0,02	0,26
Ajustat al cicle	-0,32	-0,46	-0,14
Estructural	-0,40	-0,47	-0,07
Estructural primari	0,13	-0,12	-0,25

Font: IGAE, Ministeri d'economia, indústria i competitivitat, Ministeri d'hisenda i funció pública i elaboració pròpia.

Els resultats prenent de referència l'any 2010 es recullen en el quadre 11. La disminució del dèficit SEC de la Generalitat de Catalunya de 4,03 punts percentuals de PIB durant el període 2010-2018 supera la disminució del 2,94% del conjunt de comunitats autònomes. Durant aquest mateix període, el dèficit cíclic ha disminuït passant del 0,75% l'any 2010 al 0,02% l'any 2018. En termes estructurals, l'ajust de la Generalitat de Catalunya entre 2010 i 2018 ha estat de 2,99 punts de PIB, 0,37 punts de mitjana anual. Descomptant els interessos, la disminució del dèficit primari es situa en 2,83 punts de PIB (0,35 punts de mitjana anual).

Quadre 11

Ajust de la Generalitat de Catalunya. 2010-2018

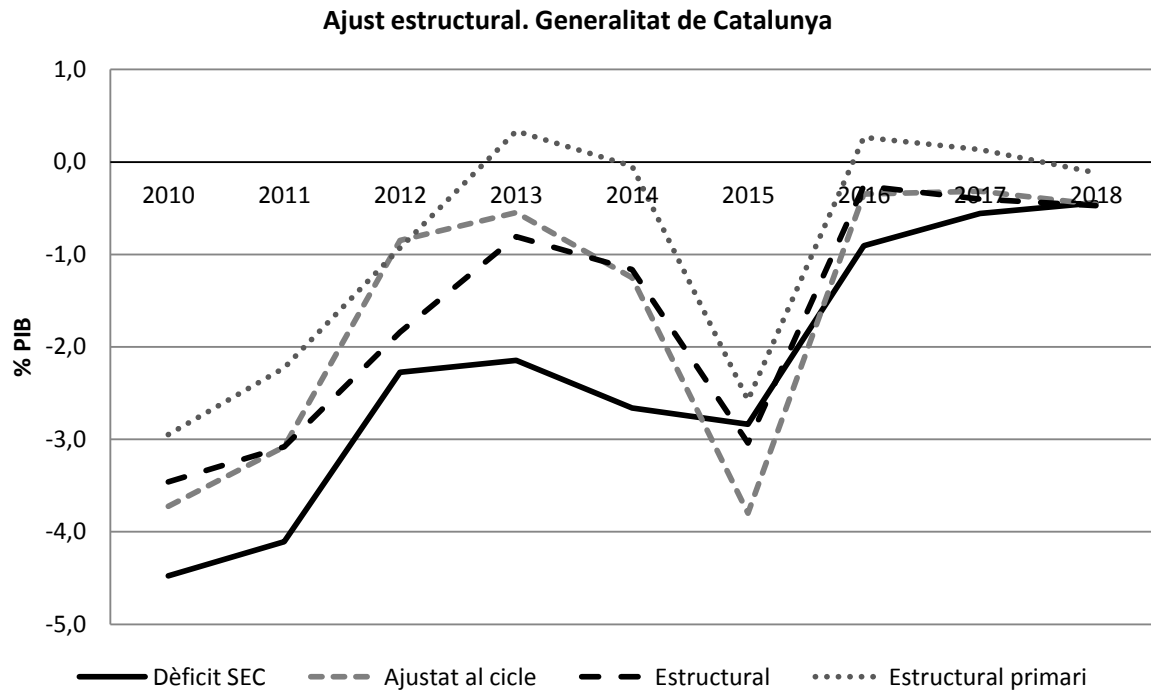
% PIB

	2010	2018	Ajust 2010-2018	Esforç mitjà anual
Dèficit SEC	-4,48	-0,44	4,03	0,50
Cíclic	-0,75	0,02	0,77	0,10
Ajustat al cicle	-3,72	-0,46	3,27	0,41
Estructural	-3,46	-0,47	2,99	0,37
Estructural primari	-2,95	-0,12	2,83	0,35

Font: IGAE, Ministeri d'economia, indústria i competitivitat, Ministeri d'hisenda i funció pública i elaboració pròpia.

Gràfic 1

Tal com mostra el gràfic 1 l'ajust estructural primari de la Generalitat de Catalunya ha estat notable en el període considerat, i especialment intens en el període 2010-2013, arribant a un saldo estructural primari positiu l'any 2013, que es torna a assolir el propassat 2016. En l'exercici 2018 es produeix un lleu dèficit estructural primari del 0,12% del PIB.